

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Jacobi Alvarez de Paz Opera

De Exterminatione Mali, Et Promotione boni - Libri quinque

Álvarez de Paz, Jacobo

Lvgdvni, 1613

Sextus gradus Obedientiæ, intellectum siue iudicium prælati sensibus conformare. Cap. 10.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77843](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77843)

dis malis maioribus consentire praelato: deinde in relinquendis imperfectionibus, & malis minoribus. Postea & ipsa bona secundum voluntatem praelati disponenda sunt, & iuxta prescriptum eius facienda, vel dum non sunt in precepto, etiam omittenda, ut sic non caeca voluntas propria nos regat, sed sapiens maiorum prudentia, & discretio dirigat. Certum enim est, in his rebus bonis, aut minuendis aut ex toto dimittendis, ex ordinatione praelati, meritum non minui sed augeri. Quia Deus, ut supra dictum est, gratiorem habet obedientiam quam victimam. Rursum prius est repugnantiam nostrae voluntatis vincere, & tristitiam ex imperio contra nostrum desiderium imposito exortam superare. Post istud repugnantiam non sentire; postea de voluntate superioris nostri omnino opposita letari. Postea in rebus etiam difficillimis repugnantiam non sentire, & in iuncto mandato gaudere. Ac tandem ita praelati voluntatem nostram facere, ut quasi voluntatem non habeamus, sed tantum quod praelatus voluerit, aut noluerit, id constanter velimus atque volumus. Beatissimus Patriarcha Franciscus, exemplo corporis mortui hanc obedientiae perfectionem exposuit. Cum enim quaereretur ab eo, inquit Bonaventura, quis esset verus obediens iudicandus, corporis mortui similitudinem pro exemplo posuit. Tolle, inquit, corpus exanime, & ubi placuerit, pone: videbis non repugnare motum, non murmurare situm, non reclamare dimissum. Quod si statuat in cathedra, non alta, sed ima respiciet: si colloctur in purpura, pallefcet. Hic verus est obediens, qui cur moueatur, non diiudicat; ubi loquetur, non curat; ut trañmatur, non inflat; euectus ad officium, solitam tenet humilitatem, plus honoratus, plus reputat se indignum. Hæc ibi.] Beatus pater noster Ignatius hunc verum obedientem baculo comparavit. Ut quemadmodum lenis baculus vbicunque & in quacumque re eo uti velit, sine vlla contradictione ei inseruit, quod si non moueatur, se non mouet, & nihil omnino facit: ita hunc obedientiae gradum consequutus, quicquid sibi imperatum est, summa cum facilitate exequitur, & communia etiam & consueta non sine prescripto patris spiritalis exercet. Ac tandem sit sicut cælum, quod Angelus ipsius gubernationi deputatus sine vlla difficultate mouet, & si impetum non imprimeret, statim immobile permaneret. Sic, o religiose obedientiae amator, te cælum mobile, praelatum verò, Angelum mouentem puta; ille te sine contradictione moueat, ille te dirigat. Si autem cessauerit, ne mouearis, id est, nihil contra impetum obedientiae moliri audeas, & sic incredibili animæ tranquillitate perfrueris.

Sextus gradus Obedientie: Intellectum, siue iudicium, Praelati sensibus conformare.

CAPVT X.

PERFECTA obedientia non solum voluntatem praelato subiectam, sed & iudicium hominis obediens eidem maiori submissum requirit, ut sicut idem, quod superior vult, diligit; ita idem, quod ipse melius iudicat, con-

Aducibilis & vtilius sentiat, & iudicet. Hic autem est sextus gradus obedientiae proximè iam ad omnimodam obedientiae perfectionem accedens, ut nimirum subditus intellectum ac iudicium suum inclinet ad sentiendum, quod superior vtilius esse iudicat, dummodo nullum sit in mandato peccatum, & ad hunc assensum habendum rationes secum quaerat, & inueniat. Licet enim intellectus naturaliter assensum præbeat his, quæ sibi apparent omnino vera, tamen quoties rei euentia non cogitur, bene potest ad vtramvis partem rationes assensum extorquentes inuenire, & voluntatis pondere ad assentiendum vel dissentendum inclinari. In his itaque verus obediens seipsum suasionibus, & quibuscumque modis potest, cogit, ut praelati mandatum æquum, & recta gubernationi consonum iudicet, ut sic cum illo non tantum opere, non tantum voluntate, verum & iudicio consentiat. Qui hoc obedientiae genus non est adeptus, necdum plene est in religiosam disciplinam ingressus. Cum enim duo sint quasi pedes animæ, quibus ad cælestia properat, intellectus atque voluntas, vno tantum, scilicet voluntate, erit in religione, qua scilicet praelato, & obedientiae sibi iniunctæ, consentit, & altero, scilicet intellectu, erit in sæculo, quo à praelato & ab obedientia dissentit. Et sicut loco portenti habitus est ille Angelus in Apocalypsi, qui posuit pedem suum dextrum super mare, sinistrum autem super terram: ita instat prodigij erit homo ille, qui pede voluntatis vitam religiosam tangit, pede verò iudicij proprij vitam sæcularem, quæ se ipsam regit & ducit, attingit. Est autem magnum horum duorum prodigiorum discrimen, quod illud Deus fecit, ut hominibus temporis consummationem ediceret; hoc verò superbia hominis facit, ut eum multis meritis vacuet, & vitam innumeris imperfectionibus scatenentem esse declaret. Nam tota vita religiosa continens quædam obedientia est, unde tot erunt culpæ, & imperfectiones eius, quot in obedientia culpæ & imperfectiones extiterint. Manifestum est autem, obedientiae, cui deest intellectus, iudicijque submissio, huius spiritus perfectionem deesse, illique innumeras imperfectiones adesse.

DHas Beatus Pater noster Ignatius in illa verè aurea epistola sua grauissimis hæc verbis comprehendit: Præterea nisi hæc obedientia iudicij existat, fieri non potest, ut vel consensus voluntatis, vel executio talis sit, qualem esse oportet: natura enim ita comparatum est, ut animi nostri vires, quæ appetituum dicuntur, sequantur apprehensiuas: & nisi adhibita vi, voluntas, iudicio repugnante, diu obtemperare non poterit. Quod si fortè quis aliquo temporis spatio obediat, per communem illam apprehensionem, qua censetur, perpetam etiam præcipienti parendum esse, certè id stabile ac fixum esse non potest: atque ita perseverantia deficit, vel saltem obedientiae perfectio, quæ in promptè & alacriter obediendo consistit: non enim ibi potest esse alacritas ac diligentia, ubi est animorum sententiarumque dissensio. Perit etiam exequendi studium, & celeritas, cum ambigitur, expedit necne, facere quod iubemur: perit illa celebris obedientiae cæca simplicitas, cum apud nos ipsos in quaestionem vocamus, rectène præcipiatur an secus; atque etiam fortasse damnamus superiorem, cum ea mandet, quæ nobis non ita iucunda sunt: perit humilitas, quoniam etiam ex altera parte pareamus, ex altera tamen nosmetipsos superiori præferimus: pe-

In vita. c.6.

Apor. 10. 2.

Ignat. ep. de obed. n. 12.

rit in rebus arduis fortitudo; petit denique (vt summatim complectar) virtutis huius vis omnis ac dignitas. Succedunt autem in eorum locum dolor, molestia, tarditas, lassitudo, obmurmurationes, excusationes, aliæque vitia non sanè leuia, quibus obedientiæ pretium, ac meritum profusè extinguitur. Hactenus noster Pater. Qui statim sua dicta verissima Bernardi sententia confirmat, quam integram volumus scribere. Sed iam tibi, inquit, in ipsa obedientiæ via aliqua fortassis dura, & aspera occurrere possunt, vt accipias interdum præcepta nonnulla, quæ licet salubria sint, minùs tamen suaui videantur. Hæc si molestè cøperis sustinere, si diudicare prælatum, si murmurare in corde; etiam si exterius impleas quod iubetur, non est hæc virtus patientiæ, sed velamentum malitiæ. Necessè est ergo, vt illucescat dies patientiæ, per quam omnia dura & aspera tacita amplectaris conscientia: te magis iudicans, & durius arguens, cui nimirum displicent, quæ ad salutem sunt: & in cogitatione tua semper partem magistri, quod potes, aduersus te metipsum iuuans; teque in omnibus accusare, ipsùmque magis excusare laborans.] Ecce quomodo Bernardus & incommoda obedientiæ sine submissione iudicij breuiter patefaciat, & naturam huius submissionis exponat. Vocat illam obedientiam, quæ prælatum iudicat, & aduersus imperata obmurmurat, velamentum malitiæ; quia opus externum exhibitum velamen est tumentis animi, & superbiæ latentis, qua prælati damnatur, & reprehenditur. Si enim quis prælatum iudicans, nec opus externum præstaret, iam eius superbia & audacia qua prælatum condemnat, omnibus innotesceret. Tegitur autem externa obedientiæ exhibitione, qua contrarius sensus iniquè præsumptus minime ab aliis videtur. Perfectam autem obedientiam vsque ad submissionem iudicij procedentem in hoc vices suas occupare ait, vt homo seipsum audaciæ & insipientiæ aduersus prælatum insurgentem accuset, prælatum verò præcipientem excuset: rationesque inquirat, quibus sibi imperata, aut quolibet modo iniuncta vehementer arrideant.

Bernard.
form. 3.
circum-
cis.

Gen. 3.1.

Psal. 48.
13. & 21

Obedientia itaque iudicium subditi imperiis prælatorum submitrens omnimodis tenenda est ei, qui voluerit seminaria plurimarum imperfectionum effugere, & aliquem gustum perfectionis accipere. Status enim innocentie admissione inquisitionis circa res obedientiæ profusè euannit. Cur præcepit vobis Deus, dixit serpens ad parentes nostros, vt non comederetis de omni ligno paradisi?] O (cur) detestabile! O quæstio, fons, & origo cunctarum humanarum quæstionum! O hæsitatio excidium pacis, exordium belli, & status culpæ mater infelix! Si hoc (cur) Eva non audisset, si audito pestilentie verbo mox refutasset, si de diuino præcepto non hæsitasset, numquam genus humanum tantam calamitatem incurrisset. Qui voluerit igitur, (vt fieri potest,) ad puritatem illius status redire, ineptas quæstiones super mandatis prælatorum relinquat, & simplici corde sibi iniunctis obediat. Iam, homo, per statum culpæ in animalium rationis expertum cæcitatem incidisti. Quia homo, cum in honore esset, non intellexit, comparatus est iumentis insipientibus, & similis factus est illis.] Sed iumentum agafonis insula non discit, rationem itineris non exquirat, sed virga aut stimulo leuiter percussus obedit. In hoc tu iumentum imitare, & eius similitudo erit tibi non sicut antea ad ignominiam, sed

A ad gloriam. Cantabisque cum sancto Dauide: Vt iumentum factus sum apud te, & ego semper tecum.] Populus ille Iudæorum factus est vt iumentum apud Dominum, quem admodum interpretatus est Augustinus, qua more pecudis sola terrena quærebat. At tu non in hoc pecudibus similis eris, quod terrenis inhæreas, sed in hoc quod simpliciter, & sine vlla discussione eorum, quæ imperantur, maioribus te subicias. Ita eris semper cum Domino, id est, illi te perfectè quoad voluntatem iudiciumque subicias. Sic perfectè fecit monachus ille, qui primùm in cenobium ingressus, ita secum cogitabat: Ego & iumentum vnum sumus. Hæcque simplicitate diaboli tentationes euasit, in pace vixit, & mirum in modum in omni virtute profecit. Certum est enim, eum, qui obedientiam examinat, & eorum, quæ iniunguntur, causas rationesque disquirat, sibi ipsi diabolum ac aduersarium esse, nam se ipse tentat, & à vera simplicitate, & sæpe à merito impositi iusti laboris alienat. Timeo, inquit Paulus, ne sicut serpens Etiam seduxit astutiã suã, ita corrumpatur sensus vestri, & excidant à simplicitate, quæ est in Christo.] Et ego formido ne aliquorum religiosorum nimia solertia, & vana ingenij subtilitas, eos sicut serpens decipiat, & sensus eorum stultitia corrumpat. Sensus enim noster corrumpitur, cum sub prætextu maioris scientiæ ad examinandos & iudicandos actus maiorum pertrahitur. Et excidit à simplicitate Christi, cum non Christi obedientiam sequitur, sed Euz curiosè de mandatis diuinis inquirentis superbiã imitatur.

Psal. 72.
23.

Aug. ib.

1. Corin.
11. 3.

C Id sanè nos deberet ad iudicij obedientiam incitare, quod qui eam non habet, onus grauissimum reputat se mandatis aliorum subiicere. Quid enim grauius quàm actione præstare, quæ intellectus iudicat penitus non conuenire, aut quid importabilius quàm illa facere, quæ iudicamus non esse faciendã, & illi parere, quem contemnimus, ipsùmque decipi, & perperam iubere sentimus? Porro imperfecti cordis, & infirma profusè voluntatis indicium est, inquit Bernardus, statuta seniorum studiosius discutere, hære ad singula, quæ iniunguntur, exigere de quibuscumque rationem, & malè suspicari de omni præcepto, cuius causa latuerit, nec vniquam libenter obedire, nisi cum audire contigerit, quod fortè libuerit, aut quod non aliter licere, seu expedire monstrauerit, vel aperta ratio, vel indubitata authoritas. Delicata factis, immo nimis molesta est huiusmodi obedientia. Non planè hæcilla est, quæ ex regula traditur, obedientia sine mora. Disputare perfectò hoc est, in actu cordis non in auditu auris obedire. Istiusmodi ergo carnalem animam non modò premi, sed etiam opprimi pondere præsumptæ perfectionis necesse est; quia non potest portare caro infirma, quod solus spiritus promptus experitur iugum esse suauis, & onus leue. Christi quippe iugum, & onus est, & omnino importabile nisi Christi æquè spiritui. Hæc ille.] Inde quidem nascitur, vt quis onus obedientiæ detrectet, & mandatorum sibi impositorum vincula frangat, quia melius existimat non obedire, quàm imprudenter in iniunctis, quamuis mala non appareant, obtemperare. Inde iustissimæ querimoniæ prælatorum, quibus minime debita obedientia præstatur; & scandala aliorum fratrum, quibus malum exemplum præbetur. Propterea monet Paulus: Omnia facite sine murmurationibus, & hæsitationibus, vt sitis

Bernard.
de præ-
cept. &
dispens. 11.

D E

Philipp.
2. 14.

sine querela, & simplices filij Dei.] Nihil in congregatione laudabilius, nihil vilius, quam sine querela cōuersari: quod maximè laudi parētibus Ioannis Baptistæ in scriptura tributum est. Erant, inquit, iusti ambo ante Deum, incedentes in omnibus mādatis, & iustificationibus Domini, sine querela.] Hoc autem consequetur, qui sine murmurationibus & hæsitacionibus iusta compleuerit. Ille sine murmuracionibus paret, qui voluntatem suam voluntati prælati subiicit: ille sine hæsitacionibus, qui intellectu suo prælati iudicio consentit. Qui hæsitat, similis est fluctui maris, qui à vento mouetur, & circumfertur.] Iam vult facere, quod sibi præcipitur, ne in inobedientia culpam incurrat; iam non vult facere, quia intellectu suo imprudenter, & sine ratione, mandatum illud, quod iniungitur, iudicat. Ecce sæuam tempestatem in corde inobedientis suscitatum, quam superbiæ ventus mandata discernentis immisit. A qua, si religiose, nequaquam te subtrahas, nisi iudicium tuum submisseris, & desensus inanes intellectus tui lotis perfectæ obedientia ligaueris. Si uolueris te exterius vincere, & obedire, dum iudicium contrarium non deponis, tristitiam super tristitiam habebis. Si nolueris parere, ut actio iudicio consentiat, gladio inobedientia confossus cades. Præcepit Moyses filiis Israël ne tunc in montem ascenderent. At illi contenebrati ascenderunt in verticem montis,] fueruntque ab Amalecitis & Chanaanis partim trucidati, partim verò in fugam conuersi. Sic, qui suo iudicio persuasus aliquid agere contra obedientiam præsumpsit, non semel virtutem pro vitio commutabit.

Is dum non prælato, sed suo proprio iudicio consentit, rapinam quodammodo, & sacrilegium admittit. Rapinam quidem, quia rem alienam, nempe iudicium, quod prælato tradiderat, quasi per vim rapit; sacrilegium verò, quia rem Deo consecratam, & partem holocausti de se facti auferre non metuit. Et partem quidè meliorem, quoniam exterior operis executio, & voluntatis confessio, viliora sunt, si cum submissione iudicij conferantur. De hac rapina illud Isaia potest intelligi: Ego dominus diligens iudicium, & odio habens rapinam in holocausto.] Diligens inquam, iustitiam, qua cuique, quod suū est, tribuitur, & in holocausto illo, quo quis per religiosam professionem mihi consecratur, rapinam odio habeo. Si autè quamque rapinam huius holocausti Dominus detestatur, quanto magis illam, qua amabilior & præstantior pars, nimirum iudicium, surripitur? Nec mirū quòd hanc iudicij præsumptionem in tantum Deus odio habeat, cum in se magnam quandam peruersitatem contineat. Annon peruersum esset, si manus ultra caput totius corporis, aliud proprium caput haberet, quod eam cōtra directionem præcipui capitis moueret atque dirigeret? Sed talis est religiosus, qui vult non iudicio prælati sed proprio iudicio gubernari. Domus enim religiosa quasi vnum corpus est integrum, atque perfectum. Huius corporis caput est prælatus, subditi autem manibus, & pedibus, ac cæteris membris comparantur. Si ergo tu qui manus es, aut pes huius corporis, proprio iudicio regaris, nonne caput habes, quo capiti totius corporis aduerferis? Iam iudex iudicis tui, & capitis caput efficeris; etenimque illud Salomonis: Per tria mouetur terra, & quartum non potest sustinere.] Primum autem illorum trium explicans, subdit: Per feruum cum regnauerit:] terra tremit, & commouetur ad rem tam indignam; vel ipsi homines commouentur, & con-

turbantur ad rem tam intolerabilem, ut seruus scilicet regnet, & Dominus seruo subdatur. Eum autem, qui obedire debet, proprium iudicium habere, ab hoc malo nec lacum vnguem fecerunt; quia obedientia voto ligatus, pro seruo, & prælatus pro domino computatur.

Si ergo volumus ab his malis fugere, & obedientia perfectionem adipisci, iudicium nostrum prælati definitionibus subiiciamus. Non est pretiosus equus, qui fræno ori iniecto non facillè voluitur, nec subditus, qui iudicio proprio impeditus superioris mandato non facillè regitur. Ille ferri rigorem non sentiens, & habenas parui pendens, equitem in præceps agit, & hic suum sensum superioris definitioni præponens, illum ad tristitiam mouet, & sibi ipsi excidium affert. Diuinitio, ait Salomon, in labiis regis, in iudicio non errabit os eius.] Quia videlicet Deus speciali quadam ratione adest maioribus, ut si mandata sua cum diuina lege componant, in his, quæ præcipiunt, non errent. Qui igitur horum mandata prætereunt, quæ diuinis præceptis non aduersantur, manifestè se ipsos in laqueum præuaricationis coniciunt. Pars autem quodammodo periculi est mandata prætergredi, aut ea minus prouida & discreta iudicare. Hoc enim exordium inobedientia est, cum ille, qui mandatum indiscretum esse iudicat, data occasione, prætereat atque contemnat. Verus itaque obediens, qui Deum præcipientem in prælato cognoscit, rationem eorum quæ imperantur, non querat, causam non inuestiget, sed simpliciter dum peccatum in mandato non cernitur, sibi iniunctis obediat. Imitetur Paulum, sine vlla disquisitione iussis Domini obedientem, nullamque rationem, cur aliquid iubeatur, inuestigantem.

Nolo, inquit, vos ignorare, fratres, quia sæpe proposui venire ad vos, & prohibitus sum vsque adhuc.] Quo loco Chrysostomus synceram Pauli obedientiam intemescens, sic scribit: Quòd fuerit prohibitus, dicit: quamobrem autem, non item; neque enim examinat Domini mandatum, sed paret tantum: quamquam par erat hæsitare, quanam de causa urbem tam splendidam, tam magnam, & ad quam sese totius orbis oculi conuerterent, prohiberet Deus, quominus talem magistrum, tanto iam tempore assequeretur. Si quidem quisquis imperantem dominantemque urbem vicerit, is & subditos paruo negotio adoriatur. At quisquis regaliore urbe missa subditis subigendis insidias parauerit, idem caput se negligere ostendit. Sed tamen nihil horum Paulus curiosè indagat. Quin potius incomprehensibili prouidentia cedit; partim animi sui moderatiōnem spectatam faciens, partim nos omnes erudiens, à Deo nunquam exigendam esse eorum, quæ facit, rationem, etiam si ea multorum animos turbare videantur. Domini enim solius est iubere, famulorum autem parere. Atque hac quidem de causa, quòd prohibitus sit, dicit: non etiam quare sit prohibitus. Neque enim ego id scio, inquit: ne ne igitur interrogetis, quanam sit Dei voluntas, aut sententia. Nam neque figmentum opifici dicit, quid me sic finxisti? Qua igitur, obsecro, de causa id & tu scire elaboras? nescis illum omnium curam habere? illum sapientem esse? illum nihil frustra, nihil temere agere? illum te magis amare quam proprij parentes ament? illum vehementissimè, ac longo quidem intervallo, & patris pietatem, & matris curam superare? Itaque nihil amplius peruestiga, nè ue ulterius progreditor. Hactenus ille.] Quòd si aliquis dicat,

Luc. 2.6.

Iacob. 5.6.

Num. 14.44.

Isa. 61.8.

Prou. 30.21.

Prou. 16.10.

Rom. 1.13. Chrysostomus. 2. ad Romanos. in eundem locum.

rationem mādatorum Dei non esse inuestigandam, cum errare non possit, rationem autem mandatorum hominis esse indagandam, quia errare possit, sciat se in hoc nō minimum errorem incurere. Primò, quoniam nos loquimur de mandatis Dei, in quibus non dubium quin etiam præcipiat Deus. Secundò, quia licet homo aliis prælatus, secundum prudentiam humanam errare possit, & aliquando erret, aliquid præcipiens quod bonæ gubernationi non conueniat, tamen ego non erro, dum ei, cui debeo, in his quæ legi Dei non repugnant, me ipsum subiicio. Illique ad pœnam imputabitur, quòd imprudenter imperauit, mihi verò ad meritum, quòd peccato non interueniente, simpliciter obediui. Tertiò, quoniam non multum est causam præceptorum Dei non querere, cuius voluntas, regula sanctitatis, & iussio ipsa, est rectitudo. At causam humanæ iussionis non querere, cum homo decipi possit in mandatis suis, hoc cum peccatum manifestè non cernitur, summæ simplicitatis, & humilitatis est, & ideo in magno pretio habendum est.

Bern. lib.
de præcep.
c. 12.

At esto dubium sit, an prælatus peccatum præcipiat, quid faciendum est? An sine vlla discussione, & rationum indagazione obtemperandum? Ad hoc sic respondet Bernardus. Sed homines, inquis, faciliè falli in Dei voluntate de rebus dubiis percipienda, & in præcipienda fallere possunt. Sed enim quid hoc refert tua, qui conscius non es? præsertim cum teneas de scripturis, quia labia sacerdotis custodiunt scientiam, & legem ex ore eius requirunt, quia Angelus Domini exercituum est. Requiritur, dixerim, legem: non quam vel authentica vlla scriptura tradiderit, vel ratio manifesta probauerit: de huiusmodi quippe nec præceptor expectandus, nec prohibitor auscultandus est. Sed quod ita latere aut obscurum esse cognoscitur, ut in dubium venire possit, Vtrumnam Deus sic, aut aliter fortè velit, si non de labiis custodientibus scientiam, & ex ore angeli Domini exercituum certum reddatur. A quo denique diuina potius consilia requirentur, quàm ab illo cui credita est dispensatio mysteriorum Dei? Ipsum proinde, quem pro Deo habemus, tanquam Deum in his, quæ apertè non sunt contra Deum, audire debemus. Nec sanè contraria loquimur Sancto Prophætæ Samueli, quasi nos in hac parte diuinam hominibus tribuentes auctoritatem, cum ille in supra memorato capitulo planè discernere inter vtrumque videatur. Siquidem quod nos asserimus de dubiis, hoc ille negat de manifestis, ut cum ait: Si peccauerit vir in virum, subaudiatur propter Deum, cui apertè contraria homines hominibus frequenter mandare præsumunt. Hæc Bernardus. Ad idem Guillelmus Parisiensis ait: Vbi verò dubitat subditus, an dicitur licitum, aut illicitum sit, quod iubet Prælatus, determinatum est, quia debet parere iussis prælati. Causa autem in hoc est, quoniam in huiusmodi dubiis ad consilium prælatorum recurrendum est, & eidem standum. In hoc enim subditis præpositi, sunt prælati, ut in eiusmodi consulant eisdem. Et quidem communis Theologorum scholasticorum sententia est, in dubio an id, quod præcipit superior, licitum sit vel non, debere subditum etiam doctum conscientiam illam deponere, & mandatis obedire, præsertim si ex obedientia, ut iam diximus, nullum vel ipsi subdito, vel alteri proximo, nocumentum proueniat. Si autem in dubiis obediendum est, quanto magis in rebus manifestis, in quibus certum est nullum esse peccatum, est sine vlla discussione parendum? Certè

1. Reg. 2.

Guilhel.
de vir-
tut. c. 12.

qui in his omnia discutit, cuncta discernit, falsò sibi obediens nomen arrogat, cum simplicitate indiuiduam perfectæ obedientiæ comitem omnino non habeat. Nec solum in malis omittendis, aut in medijs, siue indifferentibus præstandis, verum & in bonis faciendis sine vlla discussione causarum obediatis. Ut enim inquit Basilius: Porro vera perfectæque subiectorum aduersus moderatorem ordinis obedientia in eo cernitur, si quis ex eius consilio non à rebus modò flagitiosis abstineat, sed si, ne ea quidem quæ laudabilia sunt, sine sententia illius faciat. Nam abstinentia, & omnis corporis incommodorum permissio, vtiliter hæc quidem comparata ad aliquid sunt. At si quis propriæ obsequens voluntati spreto consilio antistitis sui, id facere voluerit, quidquid ipsi collibitum sit, hic plus erit, quod faciet mali, quàm quod boni. Qui enim potestati resistit, Dei ordinationi resistit, & præmium obedientiæ maius debetur, quàm rectè factum cum continentia. Hæc ille. Qui sic subiectione voluntatis, & intellectus, in omnibus obediens, parum illi deest, ut omnem perfectionem obedientiæ possideat; illud autem est quod in sequenti gradu vniuersorum sublimissimo declarabimus.

Basili. ser.
2. de in-
stit. mona-
chor.

Septimus Gradus Obedientiæ: cæcà quadam subiectione imperata facere.

C A P V T XI.

ROSTREMVVS hic obedientiæ gradus non aliter à præcedenti differt quàm castitas à continentia. Quemadmodum enim continentia admittit secum contradictionem appetitus carnalis in venerea diffluentijs, cui virtus animi vehementer obstitit; castitas verò magna ex parte appetitus bella profernit, ne in puritatem oblatret: Sic obedientia intellectus secum compatitur suasiones aliquas iudicij nostri aduersus imperata surgentes, quæ vera obedientia reiicit, illisque respondet: at obedientia cæca rationes in contrarium non habet, sed columbina quadam simplicitate, iussis obedit. Quæ tamen hoc cæcitatatis nomen obedientiæ attributum quibusdam rem istam minus circumspèctè cogitantibus hoc nostro tempore inuisum fuit, necessarium erit prius illud exponere, & quid obedientia cæca sit, ne offendat oculos plus nimio fortassis humanæ prudentiæ amatores, quam Deus irridet, edicere. Ponendum est ergo nihil obedientia cæca perspicacius, nihil sapientius. Dionysius Areopagita doctam quandam ignorantiam laudat, qua de Deo nihil affirmamus, nihil cognoscimus; quia illa dum ab eo conceptus limitatos rerum creaturarum auferimus, sub docta caligine ipsum illimitatum & infinitum confitemur. Ita & patres statim referendi, cæcam obedientiam miris laudibus extollunt, quia ad noxiam libertatem oculos non habens, ad id, quod oportet, lumen sapientiæ possidet. De primis parentibus ait Scriptura: Erat autem vterque nudus, Adam scilicet & vxor eius; & non erubescabant. Illi ergo cæci exant ad erubescendum, videntes autem & satis perspicaces oculos habentes, ad simpliciter & sine pudore contuendum. Sed numquid sapientiores fuerunt, quando aperti sunt oculi ambotum, & cognouerunt se esse nudos? Nemo puto sanæ mentis hoc dicet. Ergo quadam potest esse cæcitas scie-

Genes. 2.
26.

Genes. 3.
7.

oculorum